

BCU Cluj / ~~Neoral Un~~iversity Library Cluj

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Kedden Augustusnak 5-ik napján,
1800-ik éjztendőben.*

B é t s.

Örömmel felelünk meg ez úttal is azon kötelességünknek, a' mely Izerént a' követésreméltó és másoknak is ösztönösésekre szolgálható példákat, közönségesekké tenni tartozunk. Egy ilyen példát szemlélünk mostan *Ballabás János* Zilahi születésü Erdély országi Nemes Hazánkfiában. Példa és tükör ez az ifju Ur minden jóra törekedő ifjoknak abban, hogy a' jó erkölts, kedvelhető maga viselet, és szorgalmatosság, ösigazdagság és legedelem nélkül is, elő menetelellé tehetik az embert. Még az 1792 dik éjztendő béli M. Kurirnak 72-dik darabjában említettett volt felölle méltó tisztelettel, hogy a' *Bétsi Uni-*

L

versitástól azon ezftendőben *Chyrgiæ Magister*-ré tétetett légyen. Akkór le ment *Posonba*, és ott, öt ezftendőknek le-folyta alatt ditséretesen gyakorolta a' praxist: hanem feljebb vagyódó tüztől gerj-sztetvén, ez előtt két ezftendőkkel ismét vizflzá jött Bétsbe, az Orvosi tudománynak tanulásához ismét hozzá kezdett, és végezetre a' feljebb mult hetek alatt a' világ szerte hires *Josephina Akademiában* a' szokott *rigorosum* exameneket ditséretesen meg tévén, egy leg első szépségű oly Orvosi Diplomát nyere, a' mely által *Medicinæ és Chyrgiæ Doctorra* neveztetett. Ezen Urnak már most egy igen kedves és drága *BCU Clujra Centrál University könyvtára Cluj* *Nemesi, Magisteri, és Doktori Diplomáji.*

* * *

Néhány ezftendőkkel ennekelötte egy olly nyomtatásnak nemét találtak fel *Párisban*, a' melly nem egymás mellé rakatható, és ismét széllyel hányatható, hanem állandó, vagy inkább mozduhatatlan betükből áll, a' mellyet Görög terminussal *Stereotypusnak* neveztek, és a' mellyel már sok szép könyveket, kiváltképen régi *Classicus* Auctorokat is nyomtattak. Az akkor a' rajzoló mesterséget, és a' réz mettselt (*Calcographiat* itten tanúlt, de már két ezftendőknek előtte a' *Pesti Kir. Universitas* Budán lévő *Typographiájához* betü mettszésre küldetett Erd. Hazánkfia *Bikfalvi Falka Sámuel* Ur, tsupán az újságból olvasván ezt a' hasznos találmányt, mind addig törte fejét és elméjét, mig minden út mutatás nélkül magától is fel találta, és egy e' végre készített táblátskán közlötte is azt néhány tudos uraival és barajjaival, ezek közt mi velünk is. Mivel minden dolognak kezdete, *Nepos* szerént, tsekély szokott lenni, akkor ez az ő munkája sem volt tökéletes; hanem Budára lett le menetele után, mind nagyobb nagyobb tökéletességre kívánta azt vinni, és most ide lett fel jövetelének

alkalmatosságával, ezen mesterségben tett előmenetelének olly szép remekét mutatta, melyet minden tudományt és nemes mesterségeket szerező ember betsüll és ditsir. Evvel a' Stereotypussal vagynak a' következő igik nyomtatva:

~~~~~

A' JÓ ERKÖLTS és az alázatos VIRTUS koronája és ékessége a' zöldellő Ifjúságnak. A' ki ezt a' koronát viseli; szolgálatot tésznek annak az elztendőök.

A' vénséget nem ismérő; hanem a' maga ifjúságában szüntelen virágozó VIRTUS, zöldellővé tész az elzáradott vénséget; és megvidámitja a' nyomoruságoknak terhes napjait. A' ki az ő kebelében nyugofzik és az ő Baráttságában él; szüntelen való ifjúsága van annak. Ha elrepülnek is az ő elztendei; de nem lehet néki megvénülnie.

A' valóságos ifjui zőldség és vídamság; a' Szívnek belső örömében és tsendességében áll. Ezt pedig a' VIRTUS ajándékozza az ő kebelében nyugovó Barátjainak. Boldogságot és gyönyörüséget harmatoznak 's a' t.

~~~~~

Bikfalvi FALKA Sám. Erd. Magy. metz. 's egész lapba (Stereotypus) öntötte Budán 1800-ban.

Ennek a' szép talalmánynak sokféle hasznai lehetnek a' könyvnyomtatás mesterségében, nevezetesen: 1) hogyha az illy *Stereotypus* egyszer corrigáltatik, egy óra alatt egész táblát lehet önteni — 2) minthogy mozdúlhatatlanok a' betűk, nem kell attól félni, hogy a' nyomtatás alatt, vagy félre tolódjanak, vagy ki húllyanak a' sajtóból. — 3) a' Correcturával is nints semmi baja az Auctornak — 4) a' betűi sem kopnak el az igazítás, egyengetés és mosás által olly hamar, mint a' mozduló betűk — 5) igen alkalmasok az olly könyveknek nyomtatására, a' mellyeket gyakran reinprimálni, az az u,obban nyomtatni kell, minéműek a' *Classicus Auctorok*, és az *Oskolabeli könyvek* — Ugy a' betűk szedőknek fizetni szokott költséget meg lehet vele menteni s. a. t.

Telleyes szivünköl kivánnjuk, hogy ezen Erd. hazánkfiának szorgalmatos iparkodásai méltó tekintetbe vétetődjenek, és illendőképen meg is jutalmaztassanak.

Frantzia Respublika.

A' *Kleber* vezér, és *Sidney Smith* által szerzett alkunak bé nem telleyesedéséről, illyetén tudositást adott ki a' Párisi officialis Zsurnálnak a' *Monitörnek* 8-ik Juliusi darabja: „A' *Francia* és *Török* hadi vezérek, meg lehetősen egyenlő értelemben lenni láttattak, és olly bizodalommal lévén ők, hogy a' *Londoni* udvar is el fogna előbbi magaga meg határozásától állani, *modo provisorio* meg is tették a' szükséges intézeteket. De minekutánna a' *Nagy Vezér*, a' kinek a' kötött alku ízerént *Salchich, Katchich, Belbays, Damiette*, és a' *Déltának* egy része már által volt adatatva, a' *Kajrói* erőlleget is vissza kívánta volna, el tökéllette azt *Kleber* vezér magában, hogy azon

egy erős pontot, a' mellynél és *Alexandriánál* egyebet nem birt, ki nem fogja kezei közül bocsátani, hanem inkább ismét el kezdi az ellenségeskedést. A' nagy Vezérnek is tudtára adta ő ezt, és a' vezérlése alatt lévő ármadiához illetően hirdetményt küldött *N. Kajrói* fő hadi szállásáról, *Martiusnak 17-ik* napján : „Vitézek! Itt vagyon az a' levél, a' melyet a' közép tengerben lévő Angliai flottának fő Kormányozója *Keith*, hozzám küldött :

„Ő Nagy Britannia Felsége, *Sarlotta Királyné* nevezetű hajóján, *Januarius 8-ik* napján, 1800. Uram! Tudtára adom Kigyelmednek, hogy én parantsolatot vettem Ó Királyi Felsegetől az érant hogy én egyébképen semmi capitulatióra ne lépjek a' Kigyelmed kórmánya alatt Egyiptomban és Syriában lévő Frantzia ármadiával, hanemha az, fegyverét le rakja, magát hadi fogságra adja, és minden *Alexandria* városában, 's ennek kikötő helyében lévő hajóit és munitzióit a' szövetséges Hatalmasságoknak által adándja. Hogyha pedig capitulálni fognak a' Kigyelmed hadi seregei, egynek sem engedhetem addig meg a' Franczia Országba való vissza menetelt, mig fel nem fog tseréltetni. Egyszermind tudtára adom Kigyelmednek, hogy azok a' hajók, a' melyeken Franczia truppok szándekoznak hazajokba vissza menni, hogyha passzus levelek leszen is, de olyyak, a' melyek nem ilendő helyekről adattattak, az én comandom alatt lévő hajós tisztektől le fognak tartoztatatni, és az azokon lévő személyek, hadi fogságra vitetödni s. a. t.

„*Keith.*“

Ez a' levél okozta azt, hogy mingyárt a' következett napon, úgymint *Martius 20 ikán*, meg támadta és meg verte Kléber vezér Kajró mellett a' N. Vezér' ármadiáját.

A' *Párisi Moniteur*, mint a' Frantzia ország-ló szék' mostani *Officialis Ujjság*-levele, azt írja későbbre, hogy a' Consuthoz *Egyiptomból* érkezett leg ujjabb tudósítások szerént, ezen Gen. Kléber által ujra el kezdetett hadakozásnak és az azt követett nagy vérontásnak, tsakugyan nem fog-nak már mostan semmitovábbi háborus követke-zései lenni; mivelhogy az után az alkudozások ismét el-kezdődvén, a' Frantziák az első *Alkura* ismét reá állottanak, és az' mind két Félnek fő vezérjeik ujjanton ratifikálták. Mint gondóltatik, az egyik Frantzia Ofztály már el is indult néhány Frantzia és szövetséges Fregátoknak kísérése alatt *Egyiptomból* haza felé.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Az Angliai Státus Secretariusnak *Grenville* Lordnak és Minísternek Secretáriussa, a' mult Julius' 10-dikénn Frantzia országnak *Calaisi* kikötő helyrebe érkezvén, leg kissebb akadályoztatás nélkül engedelmet nyert, hogy útját *Páris* felé folytathassa.

Párisban azonn a' nagy innep-naponn, *Julius'* 14-dikénn, a' régi *Canonicum* nagy templom-ban, ceremonias *Mise* tartatott.

Az Első Consul már most ujjanton hozzá kez-dett az ő 60 és néhány napokig félbe szakadva vótt hivatalos foglalatosságaihoz. Meg szünés nélkül azon fáradozik és törekedik, hogy a' kö-zönséges békeffégnek vilzszá-állása után, a' Fran-tziák' kereskedését és boldogságát helyre állithassa. Az ehez kívántató egyéb plánumok között vagon az is — 1) ször; hogy az *Antverpi* ki-kötő-hely meg-méjjittessék, meg nagyobbittassék, melléje egy fegyveres ház, nagy magazinumok, és egyéb tengeri butoroknak bé-rakásokra kíván-tató épületek, készittessenek, hogy a' régi keres-

kedés oda ismét vizfzáz hozattathassék — 2)szor; hogy a' *Schelde* vize, a' *Mósa* és *Rénus* vizeikkel olyan nagy Canálisok által foglaltassék öszsze, a' melyeknek hátokonn a' leg terhesebb kereskedő hajók járkálhassanak. A' munka, a' leg hiresebb Indzsinérektől, és leg ahhoz értebb építő mesterektől bé-adatott rajzolatok szerént fog igazgattatni: sőt még az iránt is bé-érkeztenek már a' projectumok, hogy az ezen nagy proba-tételhez kívántató temérdek költségeket, honnét lehesse venni.

Mint hogy az Első Consul' elibe az ő haza-érkezése után egy 6000 Emigráns nevekből álló listrom terjesztetett, azt gondolták a' Royalisták *Central University of Párizs* toslágával egy közönséges *Amnestia* fogna ki hirdettetni.

Noailles Hertzeg és Hertzegné azonközben, minekutánna értékre esett volna, hogy az Emigrans listromról le-töröltettek, *Spaa* felé útnak indultanak: a' hól az Első Consul' felesége is nem soká megjelenni szándékozik a' vejével *Murat* Generalissal együtt, a' kiknek számokra ottan már szállások is fogadtattak.

Az a' *P* iez *Poir*, a' ki az 1792-dik esztendőben Augustus' 10 dikénn, 16 dik *La'osi*, mikor a' *Thuilléria* nevű Királyi-épületből a' reá rohant nép előtt a' Nemzeti Gyűlés' házához szaladott, kísérte, és a' ki akkór is, mikor a' Nemzeti Gyűlés ezen szerentsétlen Királytól a' Bé-töltető Ország-lói hatalmat el-vette, a' lozsiban a' háta megett el-ot, majd 8 esztendőig tartott távol-léte után a' napokban Frantzia országba *Calaisba* érkezett, a' hól a' Polgármesterhez menvén, a' Constituzió-hoz való hűségére magát le-kötelezte, és azokat az Ordó jegyeket és pantlikát, a' melyeket még a' revoluzió előtt nyert és viselt volt, le-tette,

és által adta. Tsakugyan, még ekkör az Emigrans-laitromból nem lévén ki-töröltetve, árestomba tétetett, hanem, már rendelés-érkezett Párisból a' Politziai Minisztertől iránta, hogy haladék nélkül telyes szabadságba helyezettellék.

Nagy Britannia.

Nem voltak az egész Frantzia revoluzió alatt a' háborut illető vetélkedések olyan tüzesek a' Parlamentom' Alsó és Felső Házaiban, mint ezen utóbbi napiak. Azokat a' szemre való hányásokat, melyek az Oppozitzió' tagjaitól a' Miniszterek ellen tétettek, mint nagyobbára inkább tsak ezeknek személyeiket illető vagda ózásokat, elhalgatván, a' fontosabb vetélkedések ezek voltak:

Lord *Holland* azt projektálta a' Felső Házban, hogy minden Lordokat ölszfe kell hivatni, és egy *Instanztiát* kell a' Királyhoz készíteni, az iránt, hogy ő Felsege mostanában a' Parlamentom' üléseit ne szakaszsa félbe: — „Ha az a' nagy ember (*Bonaparte*) magát, vagy tulajdon tálentomai, vagy pedig a' Frantzia Országgló-széknek ereje által, emelte volna arra a' hatalomra, a' melyre a' *Nagy Károly*' idejétől fogva Frantzia országban senki el nem jutott, ez a' dolog ötöt (t. i. *Holiándot*) nyughatalankodtatná: hanem, minthogy sem nem az ő tálentomai által, sem nem erővel emelte magát erre a' nagy hatalomra, hanem arra egyenesen tsak az Anglus Minisztereknek magok viseltek miatt jutott: erre való nézt ő semmit nem nyughatalankodik, és reméli, hogy már most a' Parlamentom is fel fog kelni, és azt a' bizodalját, melyet eddig a' Miniszterekbe helyezettetett, meg fogja szüntetni. A' Lordok örökös Tanátsoffai az Anglus Királynak,

és mindeniknek meg vagy on az a' jussa, hogy a' Királynál lévő audentziánn ö Felsege' elibe terjeszthesse azt, hogy ö, a' Ministereknek magok-viseletekkel nem volna meg-elegedve."

„A' Status Secretarius *Grenville* ilyen képen felelt a' Lord *Holland*' szavaira: — „*Anglia* egy háboruban sem tett még fontosabb győzedelmeket és hódoltatásokat, mint a' jelenlívöben. A' Szövetségeseknek szerentsétlenségeikről a' Királyi Ministerek nem tehetnek. Ha az előre él-nem láttathatott történetek, bűnnek tartódhatnak, akkor ö (*Grenville*) ezt mondáná: ön vétkes vagyok. Így vagy on most a' dolog *Bonapartéra* nézve, a' ki minden tekintetben egy tsudára méltó ember: hanem, hogy ö *Egyiptomból* el-jöhetett, és az *Anglus* hajók' szemességét meg-tsalhatta, 's-közöttök kereesztül suhanhatott; hogy a' Frantzia Országló-széknek éppen az ö leg cru-cusabb állapotjában Frantzia országba meg érkezetett; 's hogy végezetre ö (*Bonaparte*), mint jö-vevény, és külsü orzági fiu, Frantzia országban a' kormány gyaplójét meg ragadhatta, és azt már 8 hónapoktól fogva kezé bent tarthatja, mind ezek (gondólja Lord *Grenville*) *Bonapártéra* nézve mind olyan szerentsés történek, a' melyeket maga az éles előre való látásu Lord *Holland* is előre ilyen képpen el nem láthatott. — A' voxolis' alkalmatosságával Lord *Holland* mellett 2 voxok, a' Státus Secretarius mellett pedig 26 voxok voltak."

Az Alsó Házban még keményebben folytak a' vetélkedések. Mofzsió *Western* így beszélt: — „Minden terhes környülállások között tartozik a' Parlamentum tanátsólni az Országló-szék-et, a' mely principiumnak reménségem szerént senki is ellene nem mond. Mi, sokáig biztuk tehe-

tetlen kezekre a' mi ügyünket, ennekutánna böltsebb magunk-alkalmaztatásának kelletik lenni. Minden meltsze való látásaik a' mi miniserjeinknek el-enyésztek. Az egész világ kívánnya a' békefféget; a' melynek meg-nyerhetésére még jó alkalmatosság vagyon: ragadjuk meg azt. Szükségesnek itéltetett volt el varnunk, hogy a' dolgoknak folyamatját el nézzük előbb, hogy-lem az alkudozásokhoz hozzájuk kezdjünk. Végezetre el-néztük már most a' dolgok' folyamatját is, és láthattuk milyen légyen. *Bonapártét* egy olyan embernek mutatták meg lenni a' következesek, mint a' milyen characterü emberrel a' mi Ministereink alkuba botsátkozni kívánnak. Az ő maga viselete mérséklett, nemes tsudára méltó minden tekintetben. Europa ugy nézi őtet, mint békétetöt. Ha hozzá adjuk mind ezekhez, hogy az *Orosz Császár*, a' mi előbbeni Szövetségesünk, a' mai naponn el-enséges indulattal viseltetik hozzánk, hogy ellenünk egy Északi fegyveres neutrálitás organizálódik, 's-hogy a' Porta a' maga utól-só szereztsélességit nekünk tulajdonítja : kétség nélkül nem kételkedhetni rajta, hogy Ministerjeinknek czélozássaik el tévelyédtek, és hogy egy olyan Commissiónak fel állittatása, a' mely az *Anglus* nemzetnek mostani állapotját vizsgálja-meg, szükséges légyen. Ezen eszköznék elő-vétettetését, a' háboru' körülállásai, a' taxáknak, meg nevedése, és az élelemnek meg drágulása, szükségessé tézik. Minden körülállások anynyira meg-változtanak, hogy a' háborunak továbbbi folytattatását bajoson lehetne helybe hagyni. A' mi Ministereink igen gondolatlanul vetették-meg az Első Consúl' békefféges ajánlásait, és az által nehézzé tették az alkudozás' útját: tartani lehet, hogy a' mi ellenségünk nem foká a' maga egész erejével ellenünk fog fordúlni. Valyon nem jó lenne e' hát, hogy ezen Ház magát

egy Commissióvá formálván, meg-vizsgálná, hogy: vajon e oka a' had' további folytatásának? Mit lehetne ezen fel-tétel alatt ennekutánna várunk? Nem kellene e' egy Északi fegyveres *neutralitás*-nak támadásából származó veszedelmektől tartanunk? És vegezetre, meg érdemlik-e' a' Ministerek a' Parlamentomnak további benne való bizodalját?

Wilberforce így felelt, a' *Western*' okoskodásaira: — „Én helybe nem hagyhatom azt, hogy a' Ministerek'től, azon pontokról, a' melyek már egyszer ezen Parlamentomban jóknak lenni találtattak, számadás kívántalék. A' *Western* Úr' kívánságának helybe alig van, és a' *Central University Library* Opluj posizio' tájainak tenne eleget. A' politikának h' rizontja homályos ugyan, hanem az, egy ilyen lépés által, a' melyet az Orátor kívánna, nem-tétődne tisztábbá. Mi nem tudhatjuk még egész-zen a' mi Szövetségeink' vesztéseket, és az ő fegedelem kútfejeiket, a' melyekkel ezeknek ki-poltására még bírnak. Nékünk, nem illik a' tsupa hirenn fundálnunk a' magunk végzéseinket. Ez, a' Nagy Britanniához méltatlan magunkvisel-et, leg főbb kívánsága lehetne ell-enségünknek, Ez annyi volna, mintha azt mondanók, hogy a' mi ellenségünk, ellene állhatatlan. Szövetséges-seinket ez által meg-bántónók, és magunk szol-gáltatnók nékiek okot arra, hogy vélünk fel-hagyjanak. Azt akarjuk e' ez által mondani a' Ministernek, hogy tsináljon békefféget? A' Mi-nister, által tudja ennek szükséges voltát ugy lát-ni, mint az, a' ki ezt projektálja. A' mi Minis-terjeink még mind ez ideig a' leg illendőbb po-likának ösvényeit követték. Ha *Europában* va-lamely nagy változások estenek, ne kételkedjete azonn, hogy a' mi Országló-székünk azt észre ne wette volna. Fogja ő a' jó békeffégre alkalmas

szempillantatot használni tudni. Nem kell a' Ministereket meg fosztani a' benne való bizodalomtól, melyre nékiek a' Kormány' igazgatása végett szükségek vagyon. Sőt, ha szintén az ellenség' gyözedelmei a' tulajdon maga remónségét feljül haladták volna is: tsak ugyan nem kellett nekünk rabszolga módra az ő lábaihoz borulnunk, és ötet a' békeffégnek ajánlása által arra ingerelnünk, hogy a' maga kívánságait még nagyobb-
ra emelje,

„El fog az az idő jöni (igy szoll a' Hadi Secretarius Windham) midön a' békefféget illető kérdés nagyobb illendőséggel megvagyálhatatik, mint most, a' mikör én tulajdon magam fogom ezen; Háznak egész figyelmeffégét erre a' nevezetes matériára vonni. A' békeffég, tsak közönségesen nézettethetik úgy, mint jó, és a' hadakozás, mint rossz: de nem így vagyon a' dolog a' magános körülállásokra nézve, midön t.i. ezen két állapotokat *relative* kellett gondolóra venni. Midön két rossz közzül szükség változtani, akkor a' kisebbiké az elsőség. Valameddig a' revoluziós országlás-forma le nem rontatott, vagy pedig, valameddig annak az Országló-széknek vizszá való állása meg nem nyereződött, a' mely tsak egyedül lehet a' mi bátorságunknak kezelje: a' békeffég, a' háboruval öfzfze hasonlittatva, mind addig nem nézettethetik úgy, mint kisebb rossz. Akár mit mondjon az ellenkező rész, a' *Prussianak*, és másnak tölünk adódott *subsidiumrol*: elég az hozzá, hogy ezeknek a' subsidiumoknak fizetése, nagy hasznokat halytott nekünk. Sok izben gátat vétettek ezek az ellenség' pusztításainak. Az ellenséges hérósnak ditsérésében, és azon méltatlanságoknak emlegetésében, mellyekkel mi ő hozzá viseltettünk, fáradhatatlan az ellenkező rész: én semmi méltat-

lanságot nem találok abban a' válofzban, a' mely néki adatott vólt, és az, nekem illendőnek 's nemeknek láttszik lenni. A' mi ő reá nézve éngemet egyenesen illet, én soha *Bonapartéról* más-ként nem szollhattam, ha rolla kellett szollanom, hanem tsak mint egy olyan emberről, a' ki Európában puztított. Mostani maga viselete egy méjj politikánál egyebet nem mutat. Én nem mondom, hogy az ő katonai tálentomát kétségbe kelleffék hozni: tsak az vagon ellenemre, hogy a' békeffég miért magasztaltatik az ellenkező résztől idő előtt szer felett való módon, nem gondoltatván meg, hogy a' valakivel való békeffégre lépés, egy olyan mátkaságnak állapotja, a' hól a' kéz és Iziv együtt adódnak által. A' békeffég magában gondoltatva kedves, de lehet bizonyos tekintetben éppen oly irtóztató, mint a' mely erősen én azóktól különbözök, a' kik a' Frantzia Respublikával való egyefféget ilyen sürgető dolognak tartják lenni. Mennünk kelletik nekünk a' magunk lyfstemánk szerént elő-felé, és meg kell azt az idő pontot várnunk, a' mely alkalmatoflagot szolgáltat arra, hogy illendő *básisonn* fundalódó alkudozáft nyithassunk az ellenséggel. Nem küldöttünk e' mi, Párisba, Lillébe, mikór illendő volt, Követeket? Mikór útat láttak a' Ministerek a' békeffégnek ajánlására, mindenkór elkövették azt. Mikór az ideje el jön, nem fogják ok akkor is el-mulatni, hasonlót tselekedni. "

Az után *Francis Burdett Jones* szollalt-fel, és azt mondotta, hogy az ő barátjának *Westernek* prdjectomát, mint láttzi, nem értették egész-szen jól. Ő a' Commiffiónak fel-állittatását, nem egyenesen tsak a' békeffég' és had' állapotjának meg-visgálására nézve javasolta; mivelhogy egyéb szükséges foglatatoflagai is lehetnének ennek a'

Commissiónak. Tudósítást kívánhatna bé p. o. azoknak a' izemélyeknek állapotjok felől, a' kik mint gyanus emberek, már két ezteendőktől fogva tartatnak fog házakban.

Végezetre a' Korona' Fiskálissa mind ezeket a' *pro* és *contra* való vetelkedéseket öszfeszedvén, fel-darabólta, és olyan *declaratzióval* szakasztotta éjféli 2 orakór mind ezeknek végeket: hogy, a' Parlamentom a' Bé-töltető országgló széknek foglalatosságaiba magát idő előtt beléjek nem avathatja. A' fel-tett kérdés pedig, hogy: szükséges legyen a' *Western* által jóvasolatott e' *Commissiónak* / *Central University Library Cluj* fel-töltése vizsáa vetetett; mivel-hogy mellette tsak 27, ellene pedig 143 votumok voltak.

Azt írja a' Londoni Udvari Ujjság, hogy az Anglus kadi hajók egy igen-igen vakmerő próbát tettek a' *Dänkircheni* kikötőhelyben. Néhányak az apróbbak közzül, Jul. 7 dikére virradó éjjel bé eveztek a' nevezett kikötőhelybe, és ott a' *Desiré* nevü Frantzia Fregátot meg támadván, minekutánna annak Kapitányával együtt 50 embereket meg-öltek volna, a' Fregátot onnét ki-vezették, és azzal már *Anglióba* vizsáa is érkeztek, azt a' további czélozásokat azonközben, hogy a' többi ellenséges hajókat, melyek ezen kikötőhelyben valamely titkos expeditzióra készítették, meg gyulythatták volna, nem érték el.

* * *

A' selyem eresztő bogarakat tenyésztető, és selymet készítő Magyar Országgi lakosokra nézve való harmadszori Híradás.

Tekint. Heves Vármegyében, nevezetessen Eger városában lakó Erd. kereskedő *Barchetti*

Jósef Ur, minden azon környéken, sőt a' tavolabb fekvő helységekben lakó, és selyemmelbá-
 nó gazdáknak is tudtokra kívánnya általunk adni,
 hogy ő minden órában kész leszzen, a' maga vá-
 ras közönséges háza alatt lévő bóltjában a' dur-
 va és még egészlen el nem készült selymet, annak
 minémiségéhez képest, alku szerént, meg ven-
 ni. Egyfzersmind kéri alázatosan a' földes Úra-
 ságokat, a' helységekbeli papokat, hivatalosokat,
 és gazdákat, hogy ezen Magyar Hazánk igen
 hasznos productumának mívelésére, az alattok
 valókat, tulajdon példájok által is serkengetni,
 's a' jelenvaló hiradást tudtokra adni méltóztas-
 sanak, mely által nemcsak magoknak és az alattok
 va'oknak, hanem az egész Magyar Hazának
 használni fognak.

Hiradás.

Fűskúti Landerer Mihálynál Pó'sonyi, és
 Pesti Nemzeti Köny-nyomtatónál, és árosnál több
 számos más Könyveken - kívül következő új
 Könyvek a' jövő Sz. János Fő-vételei Pesti vá-
 sárcsár fognak találtatni:

*Paris Pápai (Francisci) Dictionarium Lati-
 no Hungaricum, et Hungarico-Latinum &c. Edi-
 tio nova, aucta, & emendata. Novæ hinc Edi-
 tionis additum est Repertorium Germanicum in al-
 phabeticum Ordinem redactum. In 8. majori Po-
 sonii, & Cibinii 1801.*

Koloztolányi Sándornak minden innep-napra
 szolgáló Prédikátziói Három Darab 8vo. 1800.
 2 fl. Ugyan annak Vasár-napi Prédikátziói. 2 fl.
 Annak Böjti Prédikátziói. 2 fl.

*Léta Magyar Vitéznek, és Zemira Pannóniai
 Kiss-Ajtfzonynak ritka, és valóságos Történetei.
 Iria Perecsényi Nagy László. 8vo. 1800. 30 xr.*

Magyar, és Erdély Országai Nemzeti Kalen-

dáriom 1801 Ezstendőre. Veres, és kék Borúkb. kötve 10 xr. Ezen kívül más féle Magyar, Német, és Tót Kalendáriómok is szokott áron találhatnák.

Takats Adámnak halotti Prédikatióinak második darabja, melly már egéltzen el-fogyott, 's újra ki-adatott 36 kr. Mind a' hat Darab pedig 3 fl. 36. xr.

Extractus Stephani Verbötzii, sive succincta explicatio Decreti Tripartiti Incliti Regni Hungariae &c. Editio 2-da 1800. 1 fl.

Az Arany Perekczek, vagy Macskósi Julidnának Történetei. Irta *Dugonits András*: második nyomtatás 8vo. maj. 1800, 1 fl.

A' Pártos Jerúsalem IX. Enekekben. Irta Nagy Ferencz, az idősebb Humán Profa Sáros Patakai Kollégiomban. 8vo. maj. 30 xr.

A' Szerecsenek, vagy is Karikleának, és Theogenesnek történetei. Irta *Dugonits András*. 8vo maj 2 fl.

Barmokat Orvosló Könyv, mellyet a' köz Jónak hasznára ki-botsátott *Tolnay Sándor* Királyi oktató. 8vo. maj. 51 xr.

Tolnay Alexandri &c. Artis Veterinariae compendium Pathologicum de cognoscendis, et curandis animalium epidemico-contagiosis, et praecipuis Sporadicis morbis cum adnexis Tabellis, et Formulis. 8vo. maj. 1 fl. 15 kr.

Római Történetek. Irta *Dugonits András* K. oktató 8. maj. 1 fl. 15 xr.

Gottholdnak külömb-külobb dolgoktól, 's alkalmatoslagoktól vétetett kegyes elmélkedései. Fordította *Takats Adám*. 1 fl. 8 xr.

Endrödy Janos' költeményei. Irta a' Frantzia háborúban. 8. 20 xr.

A' jó Gazda ember &c. 34 xr.

A' jó Gazda Alizony &c. 8. 34 xr.